

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL S. S. 2015-11-27 SKUNDO**

2016 m. vasario 1 d. Nr. S-28 (7-283/2015)

Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršelienės
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės – pranešėja
Jūratei Dalmantaitei
S. S.
R. M.

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių mokėtojai
mokesčių administratoriaus atstovui

2016 m. sausio 12 d. posėdyje išnagrinėjusi S. S. (toliau – Pareiškėja) 2015-11-27 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2015-11-05 sprendimo Nr. 68-193, n u s t a t ė:

Inspekcija 2015-11-05 sprendimu Nr. 68-193 patvirtino Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Kauno AVMI) 2015-08-13 sprendimą Nr. (04.7.2)-FR0682-542, kuriuo Pareiškėjai nurodyta sumokėti į biudžetą 3304,85 Eur gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM), 2487,34 Eur GPM delspinigius, 330 Eur GPM baudą.

Sprendime nurodoma, jog, Kauno AVMI atlikus Pareiškėjos 2008-01-01–2012-12-31 laikotarpio GPM apskaičiavimo, deklaravimo ir sumokėjimo teisingumo patikrinimą, nustatyta, kad Pareiškėja pagal 2008-08-14 pirkimo–pardavimo sutartį Nr. DP-5011 pardavė 37 kv. m butą adresu: M. M. g. 11-27, Vilnius, (unikalus Nr.) ir jam priklausantį 28 a. žemės sklypą adresu: M. J. g. 10, Vilnius, (unikalus Nr.) L. U. (gim.) už 260000 Lt (nekilnojamasis turtas parduotas kaip vientisas objektas ir atskirai buto ir dalies žemės sklypo kaina neišskirta). Minėtą butą ir žemės sklypą Pareiškėja įsigijo pagal 2006-09-05 pirkimo–pardavimo sutartį Nr. 2-9760 iš UAB „V1“ (kodas) už 133380 Lt.

Pareiškėja 2009-04-30 pateiktos metinės pajamų mokesčio deklaracijos (forma GPM305) už 2008 m. GPM305T priede deklaravo 260000 Lt ne individualios veiklos turto pardavimo pajamų, 210624 Lt šio turto įsigijimo kainos ir kitų su jo pardavimu susijusių išlaidų, apskaičiavo 49376 Lt apmokestinamųjų pajamų sumą, nuo kurios, pritaikiusi metinį neapmokestinamųjų pajamų dydį, apskaičiavo 6830 Lt mokėtiną GPM sumą.

Nurodoma, jog nustatyta, kad Pareiškėja, pardavusi 37 kv. m butą adresu: M. M. g. 11-27, Vilnius, ir jam priklausantį 28 a. žemės sklypą adresu: M. J. g. 10, Vilnius,

nepagrįstai šio turto įsigijimo išlaidas padidino 72071 Lt suma, t. y. Pareiškėja nepateikė išlaidas pagrindžiančių dokumentų 26871 Lt sumai; Kauno AVMI nevertino dalies Pareiškėjos išlaidų (vidaus apdailos darbai) 45200 Lt sumai. Kauno AVMI, įvertinusi su nekilnojamojo turto įsigijimu ir pardavimu susijusias išlaidas, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (Žin., 2002, Nr. 73-3085, toliau – GPMĮ) 19 straipsnio nuostatomis, Pareiškėjai apskaičiavo 4254 Eur GPM. Kauno AVMI, išnagrinėjusi patikrinimo aktą ir Pareiškėjos pateiktas pastabas, 2015-08-13 sprendimu Nr. (04.7.2)-FR0682-542 pakeitė patikrinimo aktą, t. y. vietoj patikrinimo akte apskaičiuotų 3131,08 Eur (10811 Lt) GPM patvirtino 3304,85 Eur GPM (išlaidoms nepriskyrė tarpininkavimo paslaugų 4000 Lt sumai), bei, vadovaudamasi GPMĮ 36 str. 2 dalies ir MAĮ 96–99 straipsnių nuostatomis, Pareiškėjai apskaičiavo 2487,34 Eur (8588,28 Lt) GPM delspinigius. Vadovaudamasi MAĮ 139 straipsnio nuostatomis, skyrė Pareiškėjai minimalią 10 proc. dydžio 330 Eur (1141 Lt) GPM baudą.

Sprendime vadovaujamosi GPMĮ 16 str. 1 d. 4 punkto nuostatomis, pagal kurias apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas, iš pajamų šio įstatymo nustatyta tvarka atimama per mokestinį laikotarpį parduoto ar kitaip perleisto nuosavybėn ne individualios veiklos turto įsigijimo kaina ir su šio turto pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybėn susijusios išlaidos – šio įstatymo 19 str. nustatyta tvarka, GPMĮ 19 str. 1, 2 ir 3 dalių nuostatomis.

Nurodoma, jog iš bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėja pateikė ginče minimo nekilnojamojo turto įsigijimo, rekonstrukcijos, pardavimo išlaidas pagrindžiančius dokumentus 183753,22 Lt sumai (2015-06-09 patikrinimo akto Nr. (13.2) FR0680-423 4 psl.). Tačiau Kauno AVMI nevertino dalies Pareiškėjos išlaidų (vidaus apdailos darbai) 45200 Lt sumai ir patirtoms išlaidoms nepriskyrė tarpininkavimo paslaugų 4000 Lt sumai.

Taip pat nurodoma, jog Pareiškėja pateikė prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitus, pagal kuriuos fiziniai asmenys, dirbantys pagal verslo liudijimus, įformino vidaus apdailos iš viso už 45200 Lt, iš jų: M. N. (kvitas Nr. 9248757) – 11000 Lt, J. J. (kvitas Nr. 8962702) – 15200 Lt, V. N. (kvitai Nr. 9137403, 9137405) – 17000 Lt, E. S. (kvitas Nr. 1084102) – 2000 Lt. Visi 4 fiziniai asmenys, dirbę pagal verslo liudijimus, pateikė paaiškinimus apie prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvituose nurodytų vidaus apdailos darbų atlikimo aplinkybes. 2 fiziniai asmenys nurodė, kad užsakovės S. S. neatsimena, taip pat neatsimena, kad būtų teikę paslaugas adresu: M. M. g. 11-27, Vilnius. Vienas fizinis asmuo nurodė, kad S. S. nepažįsta, bendravo tik su jos sūnumi F. S. , nes pagal verslo liudijimą atliko paslaugas (vidaus apdailos darbus) UAB „M1“, kuriai vadovavo F. S. . Jokių sutarčių su S. S. (nei žodinių, nei rašytinių) dėl buto vidaus apdailos sudaręs nebuvo, jokių darbų jai neatliko ir jokių pinigų iš jos nėra gavęs. Turėdamas verslo liudijimą vidaus apdailos darbus atliko tik UAB „M1“, daugiau pagal verslo liudijimus niekam jokių paslaugų neteikė. Kvite nurodytus pinigus yra gavęs tik iš UAB „M1“ ir tik bankiniais pavedimais. Grynujų pinigų pagal išrašytus kvitus nėra gavęs. Vienas fizinis asmuo nurodė, kad S. S. nepažįsta, dirbdamas su verslo liudijimu vidaus apdailos darbus atlikinėjo UAB „M1“, bendravo tik su UAB „M1“ atstovu A. S. , kuris ir pasiūlė dirbti bendrovėje. A. S. priimdavo atliktus vidaus apdailos darbus, po darbų priėmimo buvo išrašomi kvitai. Pinigus už atliktus darbus gavo tik iš UAB „M1“ ir tik bankiniais pavedimais į sąskaitą. Adresų, kuriais atlikinėjo vidaus apdailos darbus, neatsimena.

Vilniaus apskrities valstybinė mokesčių inspekcija 2015-04-22 raštu Nr. (11.41-30-5)-46-KD-2234 informavo, kad atlikus UAB „M1“ mokestinį patikrinimą nenustatyta, jog fizinių asmenų M. N. , J. J. , V. N. ir E. S. , dirbusių pagal verslo liudijimus, išrašytus prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitus Nr. 9248757, Nr. 8962702, Nr. 9137403, Nr. 9137405 ir Nr. 1084102 apmokėjo UAB „M1“.

Nustatyta, kad UAB „I2“ už tarpininkavimo paslaugas parduodant butą adresu: M. M. g. 11-27, Vilnius, Pareiškėjai išrašė 2008-08-05 sąskaitą faktūrą INS Nr. 0001 4000 Lt

sumai. Kauno AVMI šių išlaidų nepriskyrė Pareiškėjos nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidoms (GPMĮ 19 str. 2 dalis). Sprendime pažymima, kad tarpininkavimo paslaugos nėra priskirtinos prie privalomų mokėjimų parduodant nekilnojamąjį turtą. Privalomieji mokėjimai yra tie, be kurių negalima būtų parduoti nekilnojamojo turto (pavyzdžiui, notaras, VĮ Registrų centras), todėl agentūrai sumokėta suma už tarpininkavimo paslaugas (pirkėjo paiešką) negali būti atimama iš Pareiškėjos gautų nekilnojamojo turto pardavimo pajamų.

Kauno AVMI nevertino 26871 Lt (210624 Lt – 183753,22 Lt) išlaidų, nes ši suma, Inspekcijos tvirtinimu, nepagrįsta jokiais dokumentais. Pareiškėja šiai sumai pateikė tik buto remontui sunaudotų medžiagų suvestinius duomenis, taip pat nurodė, jog įsigijimo dokumentai buvo prarasti bei pateikė 2013-01-09 dienraštyje „Kauno diena“ išspausdintą skelbimą apie pamestus dokumentus (skelbime neįvardinta, kokie konkrečiai dokumentai pamesti). Atsižvelgiant į tai, kad apklausti fiziniai asmenys nepatvirtino vykdę apdailos darbus adresu: M. M. g. 11-27, Vilnius, bei Pareiškėja nepateikė dokumentų, pagrindžiančių 26871 Lt išlaidas, o tarpininkavimo paslaugos nėra priskirtinos prie privalomų mokėjimų parduodant nekilnojamąjį turtą, sprendime daroma išvada, kad Kauno AVMI pagrįstai nevertino Pareiškėjos išlaidų 76071 Lt (45200 Lt + 26871 Lt + 4000 Lt) sumai.

Sprendime vadovaujama atleidimo nuo mokesčių mokėtojai apskaičiuotų delspinigių ir skirtų baudų teisinius pagrindus įtvirtinančių MAĮ 100 straipsnio, 141 str. 1 dalies, Inspekcijos viršininko 2004-07-26 įsakymu Nr. VA-144 (Žin., 2004, Nr. 118-4408; 2012, Nr. 116-5917) patvirtintų Atleidimo nuo baudų, delspinigių ir palūkanų taisyklių (toliau – Taisyklės) nuostatomis. Tvirtinama, jog iš Pareiškėjos skundo argumentų matyti, kad Pareiškėja prašymą atleisti ją nuo delspinigių ir baudų iš esmės kildina iš MAĮ 141 str. 1 d. 1 punkto. Pasak Inspekcijos, tam, kad būtų galima taikyti MAĮ 141 str. 1 d. 1 punktą, Pareiškėja turėjo nurodyti bei įrodymais pagrįsti tokias aplinkybes, kurias būtų galima pripažinti objektyviomis kliūtimis sumokėti mokesčius (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2011-04-07 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁷⁵-753/2011).

Sprendime remiamasi MAĮ 2 str. 23 dalimi, kurioje nustatyta, kad mokestis – mokesčio įstatyme mokesčių mokėtojai nustatyta pinigine prievolė valstybei. Nurodoma, jog kiekvienas mokesčių mokėtojas privalo mokėti mokesčių įstatymų nustatytus mokesčius, laikydamasis mokesčių teisės aktuose nustatytos mokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos. Vienas svarbiausių mokesčių mokėjimo principų yra jų privalomumas (MAĮ 8 straipsnis, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1998-10-09 nutarimas). Mokesčiai yra būtina valstybės funkcionavimo sąlyga, todėl konstitucinė pareiga mokėti įstatymais nustatytus mokesčius įstatymuose yra įtvirtinta kaip valstybės reikalavimas, skirtas visiems mokesčių mokėtojams. Pažymėtina ir tai, kad delspinigiai nėra sankcija už mokesčių įstatymų pažeidimus, o yra mokestinės prievolės užtikrinimo būdas (MAĮ 95 str. 1 d. 1 punktas). Delspinigiai skaičiuojami kaip kompensacija už tai, kad valstybė atitinkamu laikotarpiu negalėjo naudotis jai pagal mokesčių įstatymus priklausančiomis lėšomis. Atitinkamai pagal MAĮ 87 str. 9 dalį mokesčių administratorius, per šio straipsnio 7 dalyje nurodytą terminą negrąžinęs mokesčio permokos sumos, mokesčių mokėtojo naudai skaičiuoja palūkanas, iki mokesčio permoka bus grąžinta; palūkanų dydis yra lygus delspinigių už ne laiku sumokėtą mokestį dydžiui. Tai tik patvirtina delspinigių kompensacinį pobūdį (LVAT 2014-01-29 nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-154-14).

Nagrinėjamu atveju Pareiškėja, laiku nesumokėjusi mokesčių, yra kalta dėl padaryto pažeidimo ir todėl, Inspekcijos teigimu, nėra pagrindo atleisti ją nuo skirtos baudos, apskaičiuotų delspinigių mokėjimo MAĮ 141 str. 1 d. 1 punkte nurodytu pagrindu.

Atsižvelgiant į minėtas bylos aplinkybes, sprendime konstatuojama, kad Kauno AVMI 2015-08-13 sprendimo Nr. (04.7.2)-FR0682-542 nurodymai Pareiškėjai sumokėti į biudžetą 3304,85 Eur GPM, 2487,34 Eur GPM delspinigius, 330 Eur GPM baudą tvirtintini.

Pareiškėja nesutinka su ginčijamu Inspekcijos 2015-11-05 sprendimu Nr. 68-193 ir skunde tvirtina, jog Inspekcija, priimdama skundžiamą sprendimą, neatsižvelgė į svarbias aplinkybes, pateiktus dokumentus ir paaiškinimus dėl buto M. M. g. 11-27, Vilniuje, remonto išlaidų.

Skunde nurodoma, jog buvo pateikti įrodymai, kad butas M. M. g. 11-27, Vilniuje, iki jo pardavimo 2008-08-14 buvo suremontuotas ir perdarytas į 2 kambarių butą. Butas buvo pirktas kaip 1 kambario be vidinės apdailos ir iki pardavimo dienos buvo naujai rekonstruotas ir įregistruotas kaip 2 kambarių butas. Tą faktą, kad butas yra naujas 2 kambarių butas, papildomai patvirtina pirkėja atskiru raštu (1 priedas). Pirkėja jau 2014 m. buvo davusi Kauno AVMI paaiškinimus apie buto remonto medžiagas ir integruotus baldus, tačiau mokesčių administratorius į tai neatsižvelgė. Be to, VĮ Registrų centre įregistruota 2008-08-06 nekilnojamojo turto objekto kadastrinių matavimų byla, kurios 2 ir 4 puslapiuose aiškiai matosi (2 priedas), kad butas yra 2 kambarių. Taip pat iš VĮ Registro centro išrašų (akto priedai) matyti, kad Pareiškėja nupirko 38,17 kv. m butą, o pardavė jau 37,42 kv. m. Buto plotų skirtumas (sumažėjimas) atsirado pastačius papildomą sieną, t. y. padarius papildomą atskirą kambarį bute. Pareiškėjos teigimu, šie išdėstyti faktai įrodo, kad ji visą laiką teisingai nurodydavo, kad atliko buto remontą, perdarė jį į 2 kambarių ir patyrė atitinkamas išlaidas.

Dėl atliktų darbų 45200 Lt sumos pripažinimo išlaidomis skunde tvirtinama, jog yra pateikti tikri apdailą atlikusių asmenų rašytiniai įrodymai. Kauno AVMI patikrinimo metu buvo pateikti pirkimo–pardavimo kvitai, pagal kuriuos fiziniai asmenys, dirbantys pagal verslo liudijimus, atliko apdailos darbų iš viso už 45200 Lt, iš jų: M. N. (kvitas Nr. 9248757) – 11000 Lt, J. J. (kvitas Nr. 8962702) – 15200Lt, V. N. (kvitai Nr. 91370403, 9137405) – 17000 Lt, E. S. (kvitas Nr. 1084102) – 2000 Lt. Kauno AVMI 2015-06-09 patikrinimo akte nustatė, kad pateikti prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitai turi visus privalomus rekvizitus: kvitų pavadinimas, gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, vardo pirmosios raidės ir pavardės, verslo liudijimų numeriai, kvitų surašymo datos, paslaugų pavadinimai, sumos, gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, parašai ir t. t., tačiau 45200 Lt sumos nepripažino išlaidomis. Kauno AVMI minėtų asmenų parodymai sukėlė abejonių, nes remonto darbus vykdę asmenys pateikė skirtingus parodymus dėl atliktų darbų. Iš dokumentų matyti, kad dalis asmenų teigė neprisimenantys, kad atliko buto apdailos darbus (jeigu neprisimena, pasak Pareiškėjos, tai nereiškia, kad darbų nevykdė). Pareiškėja nurodo negalinti paaiškinti, kodėl asmenys Kauno AVMI nepatvirtino vykdę jos bute darbus. Jos nuomone, jie, taip teigdami, turėjo tam rimtų priežasčių arba tiesiog pavedė atmintis ir stresas. Inspekcija tai pat pripažįsta, kad kvitai pateikti ir jie atitinka visus tokiems dokumentams keliamus reikalavimus. Be minėtų kvitų Kauno AVMI Pareiškėja pateikė M. N. 2008-03-03 statybų rangos sutartį (3 priedas) ir 2008-04-18 darbų priėmimo–pardavimo aktą (4 priedas), tačiau nei Kauno AVMI, nei Inspekcija šių dokumentų nevertino kaip pagrindžiančių išlaidas. Kauno AVMI pripažino, kad tai yra dokumentai, atitinkantys visus apskaitai keliamus reikalavimus, bet rėmėsi minėtų asmenų parodymais, ir, Pareiškėjos nuomone, pažeidė taikomą rašytinio dokumento turinio viršenybę prieš pasiaiškinius ir nepagrįstai apskaičiavo papildomas GPM sumas. Inspekcija rėmėsi neaiškiais darbus atlikusių asmenų paaiškinimais, todėl Pareiškėjai teko pačiai ieškoti apdailą atlikusių asmenų ir prašyti jų pateikti papildomus paaiškinimus institucijoms. Pareiškėja teigia, jog tikėjosi jai palankaus Inspekcijos sprendimo, todėl darbus atliekančių asmenų iki 2015-11-05 skundžiamo sprendimo gavimo dienos neieškojo, o jų ieškoti pradėjo tik gavusi sprendimą. Visus asmenis surasti per 20 dienų yra sudėtinga, todėl Pareiškėja nurodo pateikianti M. N. patvirtinimą, kad atliko bute apdailos darbus (5 priedas).

Dėl buto įrengimui skirtų medžiagų (26871 Lt) pripažinimo išlaidomis skunde nurodoma, jog Pareiškėja 2009 m. pagal tuo metu turėtus originalius dokumentus suskaičiavo 26871 Lt išlaidų. 2013 m. sausio mėn. pirmoje pusėje Pareiškėja neteko šių apskaitos dokumentų originalų su kitomis vertybėmis. Patikrinimas buvo pradėtas 2014 m. sausio mėn., todėl Pareiškėja negalėjo pateikti prarastų dokumentų. Sunaudotų medžiagų tikslus sąrašas buvo išlikęs kompiuteryje magnetinėje laikmenoje, todėl galėjo jį pateikti Kauno AVMI.

Pasak Pareiškėjos, Kauno AVMI tikrino jos pateiktą sunaudotų medžiagų sąrašą, nes sprendime nurodyta, kad pirkėja L. U. patvirtino, kad butas buvo įrengtas, nudažytos sienos, sudėtos grindys, įrengta vonia su tualetu ir atlikti kiti darbai. Pareiškėjos nuomone, apklausiant pirkėją Kauno AVMI turėjo iki galo išsiaiškinti, kokios medžiagos buvo naudojamos, ir galėjo tai sutikrinti su Pareiškėjos pateiktu panaudotų medžiagų sąrašu buto įrengimui. Kauno AVMI reikalavo atkurti dokumentus, kurių atkūrimas praktiškai neįmanomas. Pareiškėja teigia 2013-01-09 dienraštyje įdėjusi skelbimą apie prarastus dokumentus. Skelbime išvardinti konkrečiai prarastus dokumentus nebuvo galimybės dėl jų apimties ir turinio, todėl Pareiškėja apibūdino, kaip atrodė dokumentų įdėklas-maišas. Pareiškėja taip pat nurodo prie 2015-08-29 skundo pateikusi „I1“ 2008 m. I ketvirčio NT rinkos apžvalgą (2015-08-29 skundo 2 priedas) apie 2008 m. naujesniuose miegamuosiuose Vilniaus mikrorajonuose (Jeruzalėje, Baltupiuose, Pilaitėje, Pašilaičiuose, Fabijoniškėse ir kt.) naujos statybos visiškai įrengtų butų vidutinės pardavimo kainas, iš kurios matyti, kad vieno kvadratinio metro kainos skirtumas tarp buto su visa apdaila ir be apdailos tikrai gali būti daugiau kaip 1900 Lt skaičiuojant už vieną kvadratinį metrą. Įvertinus 2008 m. Vilniaus miesto apdailos kainų dėsningumus, Pareiškėjos nuomone, galima nustatyti, kokia yra patirtų remonto išlaidų suma. Todėl Pareiškėja teigia pagrįstai nekilnojamojo turto išlaidas padidinusi 72071 Lt, o 26871 Lt išlaidos statybinėms medžiagoms ir buto įrangai yra realios, todėl yra pagrindas jas pripažinti.

Skunde nurodoma, jog Inspekcija nepagrįstai nepriskyre 4000 Lt komisinio mokesčio Pareiškėjos patirtoms išlaidoms. Pagal 2008 m. galiojusią GPMĮ 19 str. 1 ir 2 dalių redakciją iš gautų pajamų buvo leidžiama atimti sumokėtą komisinį atlyginimą, susijusį su turto pardavimu arba kitokiu perleidimu nuosavybėn. Pareiškėja teigia sumokėjusi komisinį atlyginimą, nes UAB „I2“ atliko tarpininkavimo paslaugą, surado pirkėją ir išrašė 2008-08-05 sąskaitą faktūrą 4000 Lt sumai už tarpininkavimo paslaugas. Šie dokumentai turi visus privalomus rekvizitus, turiniu ir forma atitinka įstatymo reikalavimus, todėl Pareiškėja teisėtai atėmė iš gautų pajamų 4000 Lt komisinį atlyginimą. Be to, 2015-06-09 patikrinimo akte Nr. (13.2.)-FR0680-423 tarpininkavimo mokestis buvo teisingai pripažintas įsigijimo išlaidomis, tačiau Kauno AVMI, tvirtindama aktą, šias išlaidas nepagrįstai atmetė.

Tvirtinama, jog dėl pavėluotų patikrinimo terminų ir užsitęsusio patikrinimo didėjo apskaičiuojamos delspinigių sumos. Pareiškėjos tvirtinimu, buvo ir yra paplitusi praktika, kad mokesčių administratorius iš karto po mokesčių mokėtojo deklaracijos pateikimo tais pačiais metais pareikalauja pateikti mokesčių apskaičiavimą pagrindžiančius dokumentus. Tokia praktika Pareiškėjai buvo taikyta 2007 m. atlikus sandorius su turtu Spaustuvės g., Kaune, bei deklaravus gautas pajamas. Kauno AVMI nepritaikė Pareiškėjos aprašytos savalaikio tikrinimo praktikos (2009 m. po deklaracijos pateikimo) ir patikrinimą pradėjo tik po 6 metų, t. y. 2014 m. sausio mėn. Jeigu patikrinimas būtų pradėtas anksčiau, Pareiškėja teigia neabejojanti, kad visi dokumentai būtų pateikti laiku ir visa apimtimi (Pareiškėja dokumentus išsaugojo iki praradimo 5 metus su keliomis dienomis). Skunde akcentuojama, kad mokestinis patikrinimas už 2008–2012 m. pradėtas tik 2014-01-23 Pareiškėjai atvykus į Kauno AVMI iškart po to, kai jos telefonu buvo paprašyta atvykti. Patikrinimas pradėtas pavėluotai ir ne dėl Pareiškėjos kaltės. Registruotų laiškų, susijusių su 2008 m. parduotu butu M. M. g. 11-27, Vilniuje, Pareiškėja nėra gavusi. Kauno AVMI galėjo susisiekti su

Pareiškėja, tačiau dėl jai nežinomų aplinkybių to nedarė ištisus 5 metus. Pareiškėja teigia, jog buvo atvykus (2009, 2010, 2011, 2012, 2013 m. ir t. t.) į Kauno AVMI, tačiau niekas jos neinformavo, kad turi pateikti dokumentus patikrinimui. Kiekvienais metais nuo 2007 m. Pareiškėja įsigyja verslo liudijimus, jos prašymuose dėl verslo registracijos pažymėjimų išdavimo, buvo nurodyti mobilaus ir laidinio telefono numeriai. Penkerius metus nuo 2008 m. Pareiškėja teigia turėjusi galimybę pateikti apskaitos dokumentų originalus, tačiau Kauno AVMI dėlės paprašyti pateikti dokumentus, susijusius su 2008 m parduotu butu.

Remiantis rašytiniais įrodymais ir išdėstytoms aplinkybėmis, skunde prašoma panaikinti Inspekcijos 2015-11-05 sprendimą Nr. 68-193 ir 76071 Lt sumą (45200 Lt vidaus apdailos darbai + 26871 Lt medžiagos + 4000 Lt komisinis atlyginimas) pripažinti buto įsigijimo išlaidomis.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) konstatuoja, jog Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas.

Mokestinis ginčas šioje byloje yra kilęs dėl Pareiškėjai pagal GPMĮ nuostatas apskaičiuoto ir nurodyto sumokėti į biudžetą 3304,85 Eur GPM bei su šiuo mokesčiu susijusių delspinigių ir baudos mokesčių administratoriui nustatius, jog Pareiškėja, 2008-08-14 pardavusi nekilnojamąjį turtą, nepagrįstai šio turto įsigijimo išlaidų sumą padidino 76071 Lt.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėja 2008-08-14 už 260000 Lt pardavė 2006-09-05 įsigytą ginčo nekilnojamąjį turtą: 37 kv. m butą adresu: M. M. g. 11-27, Vilnius, ir jam priklausantį 28 a. žemės sklypą adresu: M. J. g. 10, Vilnius. Taigi, ginčo nekilnojamasis turtas buvo parduotas neišlaikius jo nuosavybėje trejus metus nuo įsigijimo ir gyventojas iš tokio ne individualios veiklos turto pardavimo gautos pajamos priskirtinos prie GPM apmokestinamųjų pajamų (ginčui aktualiu laikotarpiu galiojusi originali 2002-07-02 GPMĮ Nr. IX-1007 17 str. 1 d. 21 punkto redakcija). Pareiškėja pateiktoje metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje už 2008 m. deklaravo 260000 Lt ne individualios veiklos turto pardavimo pajamų sumą, 210624 Lt šio turto įsigijimo kainos ir kitų su jo pardavimu susijusių išlaidų sumą, 49376 Lt apmokestinamųjų pajamų sumą, apskaičiavo ir sumokėjo į biudžetą 6830 Lt GPM.

Mokesčių administratorius Pareiškėjos mokestinio patikrinimo, Pareiškėjos pastabų dėl patikrinimo akto bei skundo Inspekcijoje nagrinėjimo metu konstatavo, kad Pareiškėja nepagrįstai ginčo nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidas padidino 76071 Lt suma, nes: 45200 Lt suma, išleista ginčo buto vidaus apdailos darbams, pagrįsta dokumentais, iš kurių negalima nustatyti konkrečių ūkinių operacijų turinio; Pareiškėja nepateikė dokumentų, pagrindžiančių 26871 Lt išlaidas, jos tvirtinimu, patirtas ginčo buto remontui sunaudotoms medžiagoms įsigyti; 4000 Lt, sumokėti už tarpininkavimo parduodant ginčo butą paslaugas UAB „I2“, nėra priskirtini prie privalomų mokėjimų parduodant nekilnojamąjį turtą pagal GPMĮ 19 str. 2 dalį. Pareiškėja nesutinka su tokia mokesčių administratoriaus pozicija ir skunde nurodo, kad jos skunde išdėstyti faktai ir pateikti juos patvirtinantys įrodymai pagrindžia, jog ji iki ginčo nekilnojamojo turto pardavimo atliko buto remontą, perdarė jį į 2 kambarių ir patyrė atitinkamas išlaidas. 45200 Lt išlaidų sumą, Pareiškėjos tvirtinimu, pagrindžia jos pateikti rašytiniai įrodymai: prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitai, turintys visus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, 2008-03-03 statybos rangos sutartis ir 2008-04-18 darbų priėmimo–perdavimo aktas, pasirašyti su M. N. Pareiškėja taip pat teigia, jog 26871 Lt išlaidas statybinėms medžiagoms ir buto įrangai įsigyti patvirtina jos 2009 m. pagal turėtus originalius dokumentus, kuriuos ji prarado 2013 m. sausio mėn., parengtas ir mokesčių administratoriui pateiktas sunaudotų medžiagų sąrašas. UAB „I2“ suteikė Pareiškėjai tarpininkavo paslaugas, surado pirkėją ir išrašė 2008-08-05 sąskaitą faktūrą 4000 Lt sumai už šias paslaugas. Šie dokumentai turi visus privalomus rekvizitus,

turiniu ir forma atitinka įstatymo reikalavimus, todėl Pareiškėja teigia teisėtai atėmusi iš gautų pajamų 4000 Lt komisinį atlyginimą.

GPMĮ 16 str. 1 d. 4 punkte (originali 2002-07-02 įstatymo Nr. IX-1007 redakcija) nustatyta, kad apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas, iš pajamų atimama per mokestinį laikotarpį parduoto ar kitaip perleisto nuosavybėn ne individualios veiklos turto įsigijimo kaina ir su šio turto pardavimu ar kitokiu perleidimu nuosavybėn susijusios išlaidos – šio įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka. Šio įstatymo 19 str. 1 dalyje įtvirtinta, kad pardavus ar kitaip perleidus nuosavybėn ne individualios veiklos turta, iš gautų pajamų šiame straipsnyje nustatyta tvarka gali būti atimta turto įsigijimo kaina, sumokėtas komisinis atlyginimas bei mokesčiai, rinkliavos, susiję su šio turto pardavimu arba kitokiu perleidimu nuosavybėn, 2 dalyje numatyta, kad turto įsigijimo kainai priskiriamos išlaidos, patirtos įsigyjant turta, įskaitant sumokėtus komisinius atlyginimus bei mokesčius, rinkliavas, susijusius su šio turto įsigijimu, taip pat savo ar sutuoktinio lėšomis (įskaitant tam tikslui pasiskolintų lėšų sugrąžintą dalį) atlikto turto rekonstravimo išlaidos. Tuo atveju, kai turtas yra pasigaminintas paties gyventojų, turto įsigijimo kaina laikomos visos to turto pagaminimo ir rekonstravimo išlaidos (įskaitant tam tikslui pasiskolintų lėšų sugrąžintą dalį). Šio straipsnio 3 dalyje nustatyta būtinoji sąlyga, numatanti, jog leidžiama atimti tik tas sumas, kurios pagrindžiamos dokumentais, turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus, ir, jei dokumentų blankams Lietuvos Respublikos Vyriausybė yra nustačiusi atitinkamus reikalavimus, – atitinkančiais keliamus reikalavimus, ir (arba) galiojančiais sandoriais, ir (arba) užsienio vienetų bei gyventojų surašytais dokumentais, jei iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį. Mokesčių, rinkliavų sumokėjimas turi būti pagrįstas šių sumų sumokėjimą patvirtinančiais atitinkamais dokumentais.

Taigi, iš minėtų teisės normų turinio matyti, kad mokesčių mokėtojas iš apmokestinamųjų pajamų gali atimti turto įsigijimo kainą (pasigaminimo, rekonstravimo, kapitalinio remonto išlaidas) ir su turto pardavimu (kitokiu perleidimu) susijusias išlaidas, jei egzistuoja dvi esminės sąlygos: 1) tokio pobūdžio sumos (išlaidos) realiai buvo patirtos, 2) jas mokesčių mokėtojas gali pagrįsti atitinkamais tai patvirtinančiais dokumentais, iš kurių galima nustatyti ūkinės operacijos turinį. Netenkinus bent vienos iš šių sąlygų, mokesčių mokėtojas netenka teisės iš apmokestinamųjų pajamų atimti minėto pobūdžio sumų (šiuo aspektu yra pasisakyta LVAT 2010-12-31 nutartyje adm. byloje Nr. A⁵⁷⁵-1752/2010, 2011-05-30 nutartyje adm. byloje Nr. A⁵⁷⁵-867/2011).

Atsižvelgiant į nurodytas GPMĮ nuostatas, pagal kurias turto įsigijimo išlaidos turi būti realiai patirtos ir pagrįstos tiesioginiais, nustatytais reikalavimais atitinkančiais, konkrečias ir tiksliai sumas pagrindžiančiais apskaitos dokumentais (įrodymais), iš kurių galima nustatyti konkrečių ūkiniu operacijų turinį, bei šioje mokesčio ginčo byloje nustatytas aplinkybės: Pareiškėjos mokesčių administratoriui pateiktuose fizinių asmenų M. N. , J. J. , V. N. ir E. S. vardu išrašytuose prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvituose tik abstrakčiai nurodytas paslaugų pavadinimas – „vidaus apdailos darbai“, neapibūdinti konkretūs atlikti darbai, objektas, kuriame darbai buvo atlikti, visi fiziniai asmenys pateikė mokesčių administratoriui paaiškinimus, kuriuose paneigė bendradarbiavę su Pareiškėja, nepatvirtino atlikę ginčo bute apdailos darbus ar gavę kvituose nurodytas pinigines sumas iš Pareiškėjos (atkreiptinas dėmesys į tai, kad asmenys nurodė ginčui aktualiu laikotarpiu atlikę vidaus apdailos darbus UAB „M1“, kuriai vadovavo Pareiškėjos sūnus F. S. , užsakymu ir pinigus gavę tik iš šios bendrovės ir tik bankiniais pavedimais), Pareiškėjos mokesčių administratoriui pateiktoje 2008-03-03 statybos rangos sutartyje, taip pat 2008-04-18 darbų priėmimo–perdavimo akte, pasirašytuose su M. N. , vėlgi neįvardinti konkretūs numatyti atlikti ir atlikti darbai, jų kaina, be to, pagal rangos sutarties 3 punktą rangovas įsipareigojo atlikti visą buto apdailą (kyla klausimas, kokius vidaus apdailos darbus tuo pačiu laikotarpiu atliko J. J. , nes jo vardu

išrašytame 2008-06-13 kvite nurodyta, kad darbai atlikti kovo 3 d. – birželio 13 d., kokius darbus atliko 2008 m. liepos ir rugpjūčio mėn. kvitus išrašę V. N. ir E. S., jeigu pagal pateiktą rangos sutartį M. N. įsipareigojo atlikti visą buto apdailą), Pareiškėja buto remontui sunaudotų medžiagų įsigijimo išlaidoms pagrįsti tepateikė sunaudotų medžiagų sąrašą, tačiau ne šių medžiagų įsigijimą patvirtinančius pirminius apskaitos dokumentus, darytina išvada, jog mokesčių administratorius pagrįstai ginčo nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidoms nepriskyrė ginče aptariamoms išlaidų sumoms, nes Pareiškėjos pateikti šias išlaidų sumas turintys pagrįsti įrodymai nepatvirtina aplinkybės, kad Pareiškėja realiai patyrė 26871 Lt išlaidų statybinėms medžiagoms įsigyti, o 45200 Lt suma, išleista ginčo buto vidaus apdailos darbams, pagrįsta dokumentais, iš kurių negalima nustatyti konkrečių ūkinių operacijų turinio. Komisijos vertinimu, Pareiškėjos pateikti dokumentai negali būti laikomi tinkamais ir priimtinais pagal GPMĮ 19 straipsnio nuostatas, kad jų pagrindu būtų galima pagrįsti konkrečias ginčo nekilnojamojo turto remonto išlaidas. Pareiškėjos skunde nurodomos aplinkybės, jog byloje pateikta ginčo buto kadastrinių matavimų byla patvirtina, kad Pareiškėja iki pardavimo atliko buto remontą, perdarė jį į 2 kambarių ir patyrė atitinkamas išlaidas, jog ginčo nekilnojamojo turto pirkėjos paaiškinimai patvirtina, kad ji įsigijo naują 2 kambarių butą, nurodė, kaip buvo įrengtas butas ir kokios medžiagos buvo panaudotos, jog byloje pateikta UAB „I1“ 2008 m. I ketvirčio nekilnojamojo turto rinkos apžvalga patvirtina, kad Pareiškėja pagrįstai nekilnojamojo turto išlaidas padidino 72071 Lt, o 26871 Lt išlaidos statybinėms medžiagoms ir buto įrangai buvo realios, Komisijos nuomone, vertintinos tik kaip papildomos aplinkybės, neturinčios esminės reikšmės sprendžiant Pareiškėjos apmokestinimo klausimą, nes, kaip jau buvo minėta, GPMĮ aiškiai nurodo, jog iš apmokestinamųjų turto pardavimo pajamų leidžiama atimti tik tas sumas, kurios pagrindžiamos juridinę galią turinčiais dokumentais, patvirtinančiais tikrąjį konkrečių ūkinių operacijų turinį.

Komisijos vertinimu, Pareiškėjos pateiktas M. N. 2015-11-26 patvirtinimas, jog jis 2008 m. kovo–balandžio mėn. atliko buto adresu: M. M. g. 11-27, Vilnius, vidaus apdailos darbus, negali būti vertinamas kaip patikimas ir objektyvus įrodymas, nes iš esmės yra sietinas tik su subjektyvia Pareiškėjos mokesstinio ginčo metu pasirinkta gynybine pozicija dėl šių priešasčių. Visų pirma, pateiktas fizinio asmens paaiškinimas buvo surašytas ir pateiktas tik Komisijai jau vykstančio mokesstinio ginčo metu. Antra, paaiškinimą pateikęs asmuo jau teikė pirminį paaiškinimą mokesčių administratoriui 2014-04-22. Trečia, abejonių kelia paaiškinimo turinys: M. N. tvirtina atlikęs ginčo buto vidaus apdailos darbus, nurodo sutarties su Pareiškėja, priėmimo–perdavimo akto surašymo datas, išrašyto kvito numerį, tačiau vėlgi konkrečiai neįvardija nei vieno atlikto darbo. Ketvirta, Pareiškėjos pateiktas jos poziciją neva patvirtinantis raštas negali būti vertinamas atsietai nuo kitų byloje nustatytų faktinių duomenų. M. N. patvirtinimą įvertinus kompleksiskai visų kitų byloje surinktų įrodymų kontekste darytina išvada, jog jis nepaneigia mokesčių administratoriaus padarytos išvados, kad Pareiškėjos pateikti paslaugų (vidaus apdailos darbų) įsigijimo kvitai nepatvirtina tikrųjų juose nurodytų ūkinių operacijų turinio ir todėl negali būti laikomi tinkamais ir priimtinais pagal GPMĮ 19 str. 3 dalį, kad jų pagrindu būtų galima pagrįsti konkrečias ginčo buto remonto išlaidas.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Pareiškėja iš gautų ginčo nekilnojamojo turto pardavimo pajamų atėmė 4000 Lt išlaidų sumą, kurią ji sumokėjo UAB „I2“ už atliktas tarpininkavimo paslaugas surandant buto pirkėją pagal šios įmonės išrašytą 2008-08-05 sąskaitą faktūrą 2008-08-05 INS Nr. 0001. Pareiškėja skunde tvirtina, kad šis dokumentas turi visus privalomus rekvizitus, turiniu ir forma atitinka įstatymo reikalavimus ir todėl ji teisėtai atėmė iš gautų pajamų 4000 Lt komisinį atlyginimą. Tačiau Komisija, atsižvelgdama į šiam ginčui aktualiu laikotarpiu galiojusią GPMĮ 19 str. 1 dalies redakciją, pagal kurią iš gautų pajamų šiame straipsnyje nustatyta tvarka gali būti atimtas ir sumokėtas komisinis

atlyginimas bei mokesčiai, rinkliavos, susiję su šio turto pardavimu arba kitokiu perleidimu nuosavybėn, į šiame ginče nustatytas aplinkybes, jog nekilnojamojo turto prekybos agentūra UAB „I2“ suteikė Pareiškėjai paslaugas pagal tarp jų pasirašytą pavedimo sutartį, išrašė Pareiškėjai sąskaitą apmokėti už jos suteiktas tarpininkavimo parduodant ginčo butą paslaugas, daro išvadą, kad tvirtinti, jog tai buvo Pareiškėjos šiai įmonei sumokėtas komisinis atlyginimas, kurį ji pagrįstai atėmė iš gautų pajamų (komisinis atlyginimas mokamas komiso sutarties, kurios nuostatas reglamentuoja CK 6.780–6.795 straipsniai, pagrindu), kaip kad savo skunde tvirtina Pareiškėja, nėra jokio pagrindo.

Atsižvelgdama į ginčijamo Inspekcijos sprendimo, Pareiškėjos skundo turinį, Pareiškėjos mokestinio ginčo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu išdėstytus argumentus ir pareikštus reikalavimus, Komisija šiame sprendime pasisako ir Pareiškėjos atleidimo nuo mokesčių administratoriaus jos mokestinio patikrinimo metu papildomai apskaičiuotų 2487,34 Eur GPM delspinigių klausimu.

Pažymėtina, kad atleidimo nuo delspinigių ir baudų pagrindai yra aiškiai apibrėžti MAĮ 100 ir 141 straipsniuose. Komisija, įvertinusi mokestinio ginčo bylos medžiagą, nenustatė MAĮ 100 str. 1 dalyje ir 141 str. 1 d. 1–4 punktuose įtvirtintų atleidimo pagrindų, t. y. kad Pareiškėja nėra kalta dėl padaryto pažeidimo; kad GPMĮ buvo pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo Pareiškėjos valios ir kurių ji nenumatė ir negalėjo numatyti; kad nebuvo padaryta žala biudžetui; kad pažeidimas buvo sąlygotas klaidingo apibendrinto mokesčio įstatymo paaiškinimo arba mokesčių administratoriaus raštu ar telefonu suteiktos konsultacijos; kad Pareiškėjos ekonominė (socialinė) padėtis yra sunki. Todėl nėra pagrindo atleisti Pareiškėją nuo 2487,34 Eur GPM delspinigių mokėjimo, vadovaujantis MAĮ 100 str. 1 dalies ir 141 str. 1 dalies nuostatomis.

Tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad MAĮ 100 straipsnis yra speciali norma, skirta spręsti atleidimo nuo delspinigių klausimą, todėl ji negali būti supriešinama su MAĮ 8 straipsnio nuostatomis dėl bendrųjų (teisingumo, visuotinio privalomumo) principų taikymo mokestiniuose santykiuose. Tam, kad būtų užtikrinamas mokesčių mokėjimas į valstybės biudžetą, yra itin svarbus paties mokesčių administratoriaus vaidmuo, nes MAĮ 8 straipsnyje įtvirtinta teisingumo ir visuotinio privalomumo principo nuostata įpareigoja mokesčių administratorių užtikrinti efektyvų mokesčių administravimą vadovaujantis teisingumu ir protingumu pagrįstais kriterijais. Šiuo atveju siekti teisingumo reiškia siekti protingos skirtingų interesų pusiausvyros, atsižvelgiant į abiejų šalių interesus bei pareigas (mokesčių mokėtojo prievolę teisingai mokėti ir deklaruoti mokesčius ir mokesčių administratoriaus pareigą skatinti savanorišką mokesčių mokėjimą). Protingumo kriterijus reikalauja, kad mokesčių administratorius elgtųsi atidžiai, teisingai ir sąžiningai, taikydamas sankcijas už mokesčių įstatymų pažeidimus, atsižvelgtų į sunkinančias ir lengvinančias aplinkybes.

Pažymėtina, kad ir LVAT, nagrinėdamas mokesčių mokėtojų atleidimo nuo delspinigių ir baudų pagrindus, vadovaujasi ne tik MAĮ įtvirtintais atleidimo nuo delspinigių (baudų) pagrindais, bet ir laikosi pozicijos, kad sprendžiant mokesčių mokėtojų atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių (baudų) klausimus, turi būti vadovujamasi teisingumo ir protingumo kriterijais bei atsižvelgiama į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (toliau – KT) suformuotą doktriną dėl skiriamų sankcijų už įstatymų pažeidimus (pavyzdžiui, 2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-2343/2011; 2011-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-3447/2011; 2011-10-10 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-2544/2011; 2011-09-08 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁷⁵-2144/2011).

Pareiškėja skunde bei Komisijos posėdžio metu nurodė, jog jos mokestinis patikrinimas buvo pradėtas pavėluotai ir užsitęsė nepagrįstai ilgai ne dėl Pareiškėjos kaltės, nes mokesčių administratorius turėjo jos kontaktinius duomenis ir galėjo bet kada su ja susisiekti. Pareiškėjos nuomone, už visą šį laikotarpį mokesčių administratoriaus jai skaičiuojamų delspinigių sumos nepagrįstai didėjo.

MAĮ 114 straipsnyje nurodyta, jog mokesčių administratorius savarankiškai pasirenka tikrintinus mokesčių mokėtojus, nustato tikrinimo mastą ir laiką. Pagal MAĮ 119 str. 6 dalį mokesčių administratoriaus buveinėje atliekamo mokestinio patikrinimo trukmė nėra ribojama, tačiau mokesčių administratorius privalo jį atlikti per objektyviai įmanomą kuo trumpesnę laikotarpį. Ši įstatyminė nuostata perkelta ir į Inspekcijos viršininko 2004-05-05 įsakymu Nr. VA-87 „Dėl mokestinių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų informavimo ir patvirtinimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Mokestinių patikrinimų atlikimo, jų rezultatų informavimo ir patvirtinimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 40 punktą, kuriame *inter alia* nurodyta, jog rekomenduotini mokestinio patikrinimo atlikimo terminai pateikiami Taisyklių priede. Pagal minėtą priedą (2014-12-19 įsakymo Nr. VA-197 redakcija, galiojanti nuo 2014-12-20) vieno teminio (vieno mokesčio) fizinio asmens patikrinimui yra skiriama 20 darbo dienų.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Kauno AVMI 2013-12-30 pavedimu tikrinti Nr. AU2-31 pradėjo Pareiškėjos GPM mokestinį patikrinimą, kuris dėl įvairių priežasčių buvo stabdomas bei atnaujinamas, ir buvo baigtas 2015-06-09. Ir nors nesutiktina su Pareiškėjos tvirtinimais, kad jos mokestinis patikrinimas buvo pradėtas per vėlai, nes jį mokesčių administratorius galėjo pradėti bet kuriais metais pradedant nuo 2009 m. (atkreiptinas Pareiškėjos dėmesys į tai, kad pagal MAĮ 120 str. 1 dalį mokestinio patikrinimo pradžia yra mokestinio patikrinimo pavedimo išrašymas, o pagal MAĮ 68 str. 1 dalį mokesčių administratorius mokestį apskaičiuoti arba perskaičiuoti gali ne daugiau kaip už einamuosius ir penkerius praėjusius kalendorinius metus, skaičiuojamus atgal nuo tų metų, kada pradedama mokestį apskaičiuoti arba perskaičiuoti, sausio 1 dienos. Taigi, Kauno AVMI, išrašiusi pavedimą tikrinti Pareiškėją 2013-12-30, turėjo teisę tikrinti ir 2008 m. mokestinį laikotarpį), tačiau, Komisijos vertinimu, Pareiškėjos mokestinis patikrinimas tęsėsi pakankamai ilgą laiko tarpą, kas nėra visiškai suderinama su aukščiau minėtomis MAĮ ir Taisyklių nuostatomis, taip pat su nuostatomis, jog mokesčių administravimas turi būti atliekamas nepažeidžiant mokesčių mokėtojo teisių, mokesčių administratoriui atliekant savo funkcijas, stengiantis kuo mažiau trikdyti mokesčių mokėtoją bei stengiantis įvykdyti valstybės priskirtas funkcijas kuo operatyviau.

Pažymėtina, kad KT ne kartą yra konstatavęs, kad konstituciniai teisingumo, teisinės valstybės principai suponuoja ir tai, kad už teisės pažeidimus valstybės nustatomos poveikio priemonės turi būti proporcingos (adekvačios) teisės pažeidimui, turi atitikti siekiamus teisėtus ir visuotinai svarbius tikslus, neturi varžyti asmens akivaizdžiai labiau, negu reikia šiems tikslams pasiekti; tarp siekiamo tikslo nubauti teisės pažeidėjus ir užtikrinti teisės pažeidimų prevenciją ir pasirinktų priemonių šiam tikslui pasiekti turi būti teisinga pusiausvyra (proporcingumas, KT 2000-12-06, 2001-10-02, 2004-01-26, 2005-11-03, 2005-11-10, 2008-01-21 nutarimai).

Taigi Komisija, nustačiusi jog Pareiškėjos mokestinis patikrinimas vyko pernelyg ilgai, be to, atsižvelgdama į KT doktriną dėl skiriamų sankcijų už įstatymų pažeidimus (delspinigiai mokesčių teisėje taip pat traktuojami kaip sankcija, kuri gali būti taikoma asmeniui, laiku ar tinkamai neįvykdžiusiam pareigos mokėti mokesčius), vadovaudamasi teisingumo, protingumo ir proporcingumo principais, įvertinusi ir tai, kad delspinigiai kartu yra mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdas, konstatuoja, jog Pareiškėja atleistina nuo 50 procentų jai apskaičiuotų GPM delspinigių mokėjimo, t. y. Pareiškėja atleistina nuo nuo 1243,67 Eur GPM delspinigių mokėjimo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 100 straipsnio 2 dalimi, 155 straipsnio 4 dalimi,
n u s p r e n d ž i a:

1. Patvirtinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos 2015-11-05 sprendimą Nr. 68-193.
2. Atleisti Pareiškėją nuo dalies, t. y. 1243,67 Eur, GPM delspinigių mokėjimo.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprendami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliėnė

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliėnė